

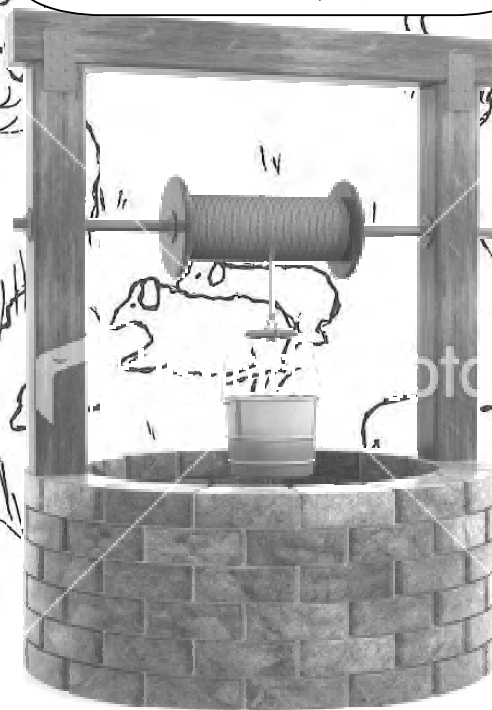
תלמוד תורה יטב לב דרבינו יואל מסאטמאר

בהתיסדות כ"ק מרן רבינו הקוה"ט זיעעבי"א - בנשיאות כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א
קרית יואל - בני ברק

הבית החדש של יואל

פרשת מטות

כיתה ז'

הר"ר יוסף מאיר שווארץ הי"ד

חידו"ת לפרשת מטות

פגום, והשתא מובן שפיר החילוק בין מלחמת סיחון ועוג למלחמת מדין, דמלחמת סיחון ועוג היתה בער"ש כנ"ל לא הוצרכו להגעיל את כליהם אבל במדין שלא היתה המלחמה בער"ש הוצרכו להגעיל את כליהם.

(דברי יואל)

וימסרו מאלפי ישראל אלף למטה שנים עשר אלף חלוצי צבא. פירש"י ז"ל להודיע שבחן של רועי ישראל כמה חביבים הם על ישראל, עד שלא שמעו במיתתו מה הוא אומר (שמות יז ד) עוד מעט וסקלוני, ומששמעו שמיתת משה תלויה בנקמת מדין לא רצו ללכת עד שנמסרו על כרחן, ודקדקו המפרשים דאין זה שבחן של רועי ישראל אלא שבחן של ישראל שמחבבין את הרועה שלהם, ועוד מה שלו להזכיר בענין השבח מה שאמר בתחילה עוד מעט וסקלוני והלא כל ענין השבח מוכח רק ממה שלא רצו ללכת במלחמת מדין. ונל"פ דהנה עובדא ידענא מה שסיפר ק"י

ויאמר אלעזר הכהן אל אנשי הצבא וגו' אך את הזהב וגו' כל דבר אשר יבוא באש תעבירו באש וגו'. והקשו המפז' למה לא צוה הקב"ה הלכות גיעולי נכרים לאחר מלחמת סיחון ועוג שקדמה למלחמת מדין ונ"ל לתרץ עפ"י מה דאיתא במדרש שמלחמת סיחון היתה בערב שבת, ותיכף לאחר שהרגו את סיחון ואת עמו יצא עוג מלך הבשן לקראתם והיה אז קרוב לכניסת השבת, וכדי שלא יחללו ישראל את השבת, העמיד משה רבינו את החמה והאירה להם עד שגמרו את המלחמה עם עוג, והאריך להם את יום השישי ולא חללו את השבת, עכ"ד המדרש, ומסתבר שתיכף כשגמרו את המלחמה הרי לא הוצרכו עוד לנס העמדת החמה, ושקעה תיכף החמה ונכנסה השבת, ובשבת אסור להגעיל כלים, נמצא שלא היו יכולים להגעיל את הכלים רק אחר השבת, ואחר השבת כבר לא היו הכלים בני יומם ומן התורה כלי שאינו בן יומו אין צריך להעלה כיון דהאיסור כבר קיבל טעם

תלמוד תורה יטב לב דרבינו יואל מסאטמאר

בהתייחסות כ"ס מרן רבינו המוה"ט זיעעב"א - בנשיאות כ"ס מרן רבינו הגה"ק שליט"א
קרית יואל - בני ברק

בס"ד

מרן הדברי חיים זי"ע (הובא בדמי חס) כי הרה"ק הרבי ר' אלימלך מליזענסק זי"ע היה נוסע אל הרה"ק הרבי ר' יחיאל מיכל מזלאטשוב זי"ע, ואז כבר היו נוסעים קהל חסידים אל הרבי ר' אלימלך ז"ל, פעם אחת שאל אותו הרבי ר' מיכל מדוע הקהל נוסעים אליכם, השיב הרבי ר' אלימלך מפני שאני אוהב צדיקים לאותו צדיק שר' אלימלך אוהב אני שונא, אמר הרבי ר' אלימלך אדרבה מטעם זה עצמו אני אוהב אותו. ומעתה י"ל כי משה רבינו שהיה עניו מאד מכל האדם היה שונא את עצמו בתכלית, וחשב בגודל ענוותנותו שהוא חוטא ופושע עד כדי כך שהוא חייב מיתה ח"ו, ולזה אמר עוד מעט וסקלוני, ואין הכוונה שבני ישראל אמרו דברים כאלו נגד משה רבינו, אלא שמשה רבינו היה מחשב בעצמו מרוב ענוה כי בוודאי ידינוהו למיתה על רוב פשעיו, אמנם לעומת זה גרמה גודל הענוה הלזו שיאהבו אותו בני ישראל ביתר שאת ויתר עוז. וזהו ביאור דברי רשיז"ל להודיע שבחן של רוע"י

ישראל"ל, כי מכאן אנו למדין גודל שבחו של משה רבינו, עד שלא שמעו במיתתו מה הוא אומר עוד מעט וסקלוני, היינו שמשה רבינו היה ענוותן כל כך עד שחשב כי עוד מעט ידינו אותו למיתה על חטאיו, אכן מפני שהיה משה רבינו שונא עצמו כל כך מפני כן הוסיפו בני ישראל להעריצו ולהקדישו ביותר, ולכן מששמעו שמיתת משה רבינו תלויה בנקמת מדין לא רצו ללכת עד שנמסרו על כרחן.

(ברך משה)

וידבר משה אל ראשי המטות לבני ישראל לאמר וגו' לא יחל דברו ככל היוצא מפיו יעשה. ודקדק בנועם מגדים למה כתיב אל ראשי המטות ולא לנשיאי ישראל כמו שכתוב בכל התורה, וביאר דזה קאי על ראשי המטות אלו המתנהגים בענוה יתירה בחינת מטה מטה, כאמרם ז"ל לדרכו. ונראה בהקדם מה דמתאמרא משמיה דהגאון הרבי ר' העשיל מקראקא מאמרם ז"ל (עיין תענית ח.) כל המתגאה

תלמוד תורה יטב לב דרבינו יואל מסאטמאר

בהתייחסות כ"ס מרן רבינו המוה"ט זיעעב"א - בנשיאות כ"ס מרן רבינו הגה"ק שליט"א
קרית יואל - בני ברק

בס"ד

מרבה חמה, על פי מה דפליגי בגמרא (סוטה
לב, אם כל כולו משמע אבל מועט שפיר
דמי, או כל כל דהו משמע ולא מינה ולא
מקצתה. והנה נאמר תהלם עה לח) ולא יעיר
כ"ל חמתו, ופירשו במדרש (ילקוטתהלם) כל
כל חמתו אינו מעיר אבל מעיר הוא
מקצת חמתו. ואם כן המתגאה, לפי
שיטתו שמותר לו לאדם להתנהג את
עצמו בדרך גאות קצת דכל כולו משמע
אבל מקצת שרי, ממילא מרבה חמה דלפי
פירוש דתיבת כל כולו משמע, אם כן ולא
יעיר כל חמתו נמי כולו משמע, עכ"ד. עוד
אין תפלתו של אדם נשמעת אלא אם כן
משים עצמו כבשר, שנאמר (שעה סו כג)
כל בשר להשתחוות, ופירש"י בשר רך ולא
כאבן שהוא קשה להשתחוות, אותם שהם
כבשר יבואו וישתחוו ויתפללו לפני, אבל
אותם שהם גסי רוח לא יבואו, עכ"ל.
ביאור הדבר דכתיב (דברים יא יג) ולעבדו
בכל לבבכם, ומהתם ילפינן מצות תפלה,
וכמו שאמרו בספרי איזה עבודה שבלב זו

תפלה, וכמו שכתב הרמב"ם (וספרתמצותמצה
בכל תפלתו כולה כמות שהיא בכל לבו
בלי שום הרהור, ואי אמרינן כל משמע
כל שהוא, הרי יצא במה שקיים ולעבדו
בכ"ל לבבכם אף כל שהוא כוונת לבו,
ובכן אם יש לו לאדם מעט גאווה, אם כן
סובר תועבת ה' כל גבה לב דוקא הכל,
ואם כן פורתא שרי, ולפי זה גם ולעבדו
בכל לבבכם היינו כל לבו בלי תערובות
כלל ועיקר, ואם כן אבדה תקותו ואינה
נשמעת תפלתו, דבכל לבבכם כתיב ובעי
כל לבו הכל, אבל אם משים עצמו כבשר
ומתנהג בענוה שאין בו שום ריח גאווה,
אם כן סובר כל גבה לב אף כל דהו, ועל
כן תפלתו נשמעת אף שלא כיוון הרבה
בכל לבו כולו, דעל פי מדותיו תקובל
ברצון, דקרי ביה ולעבדו בכל לבבכם אף
כל דהו, עכ"ד. ובזה יתבאר מה שאמר
משה לאלו שאין בהם גאות לא מיניה
ולא מקצתו, לא יחל דברו, ופירש"י לא
יעשה דבריו חולין, הכוונה לא יעשה
דבריו, היינו דבריו כלפי מעלה כלומר
תפלתו לא יעשנו חולין לומר כיון שיש בו

תלמוד תורה יטב לב דרבינו יואל מסאטמאר

בהתייחסות כ"ק מרן רבינו המוה"ט זיעעב"א - בנשיאות כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

קרית יואל - בני ברק

בס"ד

דהוי נמי כל שהוא, ואפילו אם יש בו רק
כל שהוא כוונה לשמים סגי ומתקבל
תפלתו.

כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

איזה מחשבה לא טהורה דבריו הוי חולין
ולא קודש, אלא ככ"ל היוצא מפיו יעשה,
כמו שיוצא מפיו לפרש תיבת כל דמשמע
אף כל דהו, ואף מקצת גאווה אסור, כן
לשיטתו יתפרש נמי ולעבדו בכל לבבכם